

Jus Canonicum Practice Explicatum

Seu Decisiones Casuum Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos,
& ad Consuetum Referendi Modum accommodatæ

Complectens dimidiam Decretalium Partem, videlicet nonaginta duos
Titulos, nimirum usque ad Titulum XX. Libri de Feudis exclusivè

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1728

Quæst. VI. An casu, quo subsistat onus Anniversariorum, facienda sit
omnium omissorum compensatio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62305)

QUESTIO. V.

Quid tenendum, si fundatio sit tam exigua, v. g. si pro uno anniversario fluant defacto tantum 7. vel 8. X. Sc.

Quamvis hæc quæstio in præsentis casu cesset supposita decisione quætionis tertiæ, ubi obligationem ad anniversaria vi præscriptionis extinctam esse docui, factâ tamen hypothese, quòd non sit extincta, Dicendum cum communi 1. Si reditus sint admodum imminuti, vel mutatis temporibus definant esse sufficientes & proportionati (ut olim fuerint proportionati) ad competens stipendium pro Missâ vel Sacro anniversario, & quidem stabiliter, non esse in potestate privatorum omittere Missas, vel imminuere anniversaria propriâ auctoritate: aliud tamen Doctores censent, si tantum pro uno vel altero anno reditus non fluxissent omnes, & sufficientes, tunc enim beneficiatis permittunt remittere aliquid de sua obligatione pro rata fructuum non perceptorum. La Croix *lo. cit.* Dicendum 2. licitum tamen esse Episcopo reductionem stabilem Missarum,

& Anniversariorum facere in tali casu, seu Missas ad minorem numerum reducere, saltem illas, quæ non in fundatione primæva sunt constitutæ, sed postea supervenerunt ex relictis Defunctorum, vel conventione Fidelium, ut colligunt ex Trident. *Sess. 25. c. 4. de Regular.* etiam extraSynodum dicecesanam, ut probat consuetudo nostræ Germaniæ, imò Navarr. *Manual. c. 25. n. 138.* putat, nec spectato Jure & Tridentino, opus esse, ut id fiat in Synodo. Aliud multi tenent de missis in ipsa fundatione primæva præscriptis secundum Trid. *lo. cit.* Decisiones Congreg. Cardinal. & Constitutiones Urb. VIII. & Innoc. XII. quamvis Gobath etiam de his teneat contrarium *tract. 3. n. 589.* cum Palao & Tambur. asserens, hoc observari in diocesi Constantiensi in praxi. At non versamur in casu, quo constituta sunt onera in primæva fundatione.

QUESTIO VI.

An casu, quo subsistat onus Anniversariorum, facienda sit omnium omissorum compensatio?

Supposito hoc onere, quod tamen in præsentis ad quætionem 3. subsistere negavimus, & hic iterum notamus, quòd præscriptio non tantum

tum se extendat ad deobligandum in futurum, sed etiam extinguat obligationes præteritas omnes ab eo tempore, quo primitus bona fide fuit aliquid omittum. Supposito, inquam, hoc onere, videtur omnino affirmandum, quòd facienda esset omnium omittorum compensatio; quia stante obligatione ad Anniversaria fuerunt illa omitta contra Justitiam, eò quòd per contractum onerosum fuerint constituta, & simul reditus percepti: sed casu, quo læditur Justitia, & alicui subtrahitur, quod ei ex Justitia debetur, datur obligatio restituendi & compensandi id, quod injustè subtractum, ut est constans assertio Theologorum, imò & Juristarum, qui ajunt, debitum semel contractum, & non solutum, adhuc solvendum esse, Pellizar. *tr. 5. c. 9. n. 151.* Miti-

gare tamen hanc doctrinam videtur Gobat. *tr. 3. n. 636.* præsertim *Litt. G.* ex ea ratione non improbabili, quòd Anniversaria sint affixa anno, ita ut annum spatium non excedant, sed eo elapso finiantur, saltem quando intercessere plures anni, quibus actualis obligatio cessabat ob moralem impossibilitatem; sub qua impossibilitate fortè etiam comprehendi potest ignorantia vel error in foro interno inculpabilis, quo putabatur, nullam dari obligationem ad Anniversaria, Verùm, quia idem Gobat *Litt. I.* ignorantiam, licet excuset à culpa, non habet pro sufficienti causa exculante ab onere restitutionis & compensationis regulariter, dubito, an etiam juxta ipsum non esset obligatio compensandi omitta Anniversaria, si non jam fuisset extincta per Præscriptionem.

QUÆSTIO VII.

Eodem casu supposito, quomodo deinceps res sit constituenda, ut satisfiat?

Suppositum quidem secundum dicta non subsistit, si tamen subsisteret, & obligatio compensandi daretur, censo I. pro illis Anniversariis, pro quibus nulli census fuerunt recepti, nihil obligationis existere deinceps, II. pro illis autem, pro quibus recepti sunt census, non tamen pro hoc tempore constituentes stipendium conluetum, pro Missa, vel Anniversario, dari solitum, dari quidem obli-

(R. P. Picbler Decisiones.)

gationem, quamprimum compensandi sacra omitta, sed ita, ut pluribus, & tot Anniversariis, quot simul sumpta præbent congruum stipendium 20. vel 24. crucigerorum, uno sacro satisfieri possit. Ratio utriusque fundatur in æquitate naturali, & communi doctrina, quam tradit la Croix *lo. cit.* quòd nempe, si uno anno emanent toti fructus, non sit obligatio ad ullum onus, si ex parte, sit obli-

K